

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

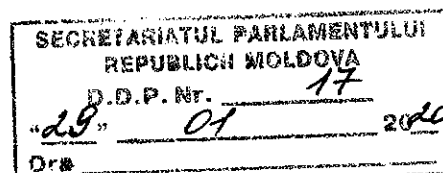
***Biroul Permanent al
Parlamentului Republicii Moldova***

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 461 din 30.07.2001 privind piața produselor petroliere.

Anexe:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

A. Ileanu / **Deputat în Parlament**

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461 din 30.07.2001

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Legea privind piața produselor petroliere nr. 461 din 30.07.2001 (republicată în Monitorul Oficial al republicii Moldova, 2018, nr. 285 – 294/440) cu modificările și completările ulterioare, se expune în următoarea redacție:

1. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

(1) Prețul de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilește de către agenții economici în baza Metodologiei de calculare și aplicare a prețurilor la produsele petroliere elaborată și aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu legislația în vigoare și ținând cont de Normele generale stipulate în anexa prezentei Legi.

(2) Supravegherea respectării, de către importatorii și vânzătorii produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, a Metodologiei de calculare și aplicare a prețurilor la produsele petroliere este efectuată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

2. La articolul 13 alin (1) se abrogă.

3. Legea se completează cu anexa nr.1 cu următorul cuprins:

”Anexa la legea
nr. din

NORME GENERALE

de calculare și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale

1. Prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale se vor calcula la 1 litru, separat pentru fiecare tip de produs și partidă importată, conform formulei:

$$PC = (PL * CV) / K + MC + AC + TVA$$

unde:

PC – prețul maxim de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, lei/litru;

PL – valoarea mediei mediilor cotațiilor Platt's FOB MED (Italy) pentru 10 zile anterioare zilei efectuării importului, \$/tonă;

În sensul stabilirii unor valori cât mai corecte în corelație cu calitatea produselor petroliere, ținând cont de faptul că cotațiile Platt's nu sunt stabilite pentru toată gama de produse petroliere, se vor utiliza următoarele rate de multiplicare:

Tip produs petrolier	Rata de multiplicare
Benzina auto cu cifra de minimum 98 (≤ 10 ppm)	1,03 x Prem Unl 10 ppm FOB Med
Benzina auto cu cifra octanica de minimum 95, dar sub 98 (≤ 10 ppm)	1,00 x Prem Unl 10 ppm FOB Med
Benzina auto cu cifra octanica de minimum 95, dar sub 98 (≤ 50 ppm)	0,97 x Prem Unl 10 ppm FOB Med
Benzina auto cu cifra octanica sub 95 (> 50 ppm)	0,92 x Prem Unl 10 ppm FOB Med
Motorina (≤ 10 ppm)	1,00 x 10 ppm ULSD FOB Med
Motorina (≤ 50 ppm)	0,97 x 10 ppm ULSD FOB Med
Motorina (> 50 ppm)	0,92 x 10 ppm ULSD FOB Med

CV – rata oficială medie de schimb stabilită de Banca Națională a Moldovei pentru 10 zile anterioare efectuării importului, *lei/\$*;

K – densitatea tipului de produs petrolier dat, *litri/tonă*;

MC – marja la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale, respectiv include cheltuieli de transportare și asigurare până pe teritoriul Republicii Moldova (inclusiv marja rafinării), cheltuieli de manipulare și depozitare, alte cheltuieli aferente vânzării cu amănuntul, precum și profitul. Mărimea marjei se stabilește semestrial de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, dar aceasta nu poate fi mai mare decât media marjelor de comercializare a operatorilor din piața produselor petroliere;

AC – cota accizelor aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova, *lei/litru*;

TVA – cota TVA aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova, *lei/litru*.”

Art. II. – Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va elabora și va aproba Metodologia de calculare și aplicare a prețurilor la produsele petroliere prevăzută în prezenta lege.

II. – Prezenta lege intră în vigoare la 2020.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii privind
piața produselor petroliere nr. 461 din 30.07.2001

Prețurile la carburanți în Republica Moldova permanent au fost "mărul discordiei", provocând mereu nemulțumiri din partea societății. Ultima situație de acest gen a fost documentată la începutul lunii ianuarie când mai multe stații PECO au afișat prețuri mai mari la carburanți. Astfel, benzina și motorina s-au scumpit în medie cu 70 de bani, iar gazul lichefiat cu un leu. Și aceasta se întâmplă când la bursa de la Londra, barilul de petrol Brent a ajuns la 58,4 dolari SUA - cel mai mic nivel din ultimele 5 luni, ultima dată când petrolul a costat atât de puțin fiind în luna septembrie a anului 2019. Mai mult, de la începutul lunii ianuarie petrolul s-a ieftinit cu peste 17%, după ce atinsese un maxim de 70,2 dolari SUA la 5 ianuarie 2020.

Aceste majorări, precum și unele acțiuni anterioare de acest gen demonstrează în mod practic că modificările aplicate de către Parlament în iulie 2018, la Legea nr. 461 din 30.07.2001 privind piața produselor petroliere, prin care se lăsa la latitudinea importatorilor și comercianților de produse petroliere stabilirea prețurilor, sunt nejustificate. În special, când observăm că pe parcursul ultimilor ani piața produselor petroliere a fost caracterizată de următoarele disfuncționalități: prețul exagerat al produselor petroliere, mediu concurențial deficient, concentrarea excesivă a pieței, managementul companiilor neeficient (cel puțin de jure), metodologie de calculare ineficientă cu prevederi inutile, prețuri necorelate în raport cu evoluțiile de pe piața regională și internațională, prețuri necorelate la calitatea produselor petroliere, etc.

Mai mult, fiind o decizie politică au dus la crearea unor situații de criză în țară. De exemplu, ultima majorare nejustificată a prețurilor la produsele petroliere a provocat majorări în lanț la mai multe categorii de produse și servicii.

Deci, metodologie, aplicată începând cu 1 ianuarie 2019, nu a devenit un mecanism eficient în reglementarea operativă a prețurilor la produsele petroliere. Mai mult, în condițiile când nimeni nu poate prezenta o informație veridică despre cantitatea și prețul real al carburanților importați în țară, revenirea la metodologia de stabilire a prețului la pompă a benzinei și motorinei nu este corectă, deoarece consumatorul final devine ostaticul importatorilor. Și acest fapt a fost demonstrat cu desăvârșire după ultima majorare a prețurilor – cotațiile pentru motorină au scăzut, acciza a crescut nesemnificativ, iar prețul de vânzare a motorinei a crescut esențial.

Reieșind din cele menționate mai sus, amendamentele propuse în proiectul de act legislativ sunt orientate spre limitarea abuzurilor din domeniu prin crearea în perspectivă a unui mediu economic bazat pe principiile economiei de piață, principalele beneficii rezidând în următoarele aspecte:

1. Crearea unui mediu concurențial mai echitabil pe piață, în special în raport cu companiile mici, întrucât reglementarea prețurilor va exclude abuzurile potențiale din partea operatorilor mari prin dictarea de facto a prețurilor și respectiv excluderea concurenței neloiale (cu caracteristici de înțelegeri de cartel).
2. Asigurarea stabilirii unor prețuri cât mai juste la aceste produse, ținând cont de fluctuațiile existente la bursele internaționale și regionale (Platts), evitând orice reticențe pe această piață.
3. Stabilirea unor prețuri la produsele petroliere în strictă concordanță cu calitatea acestora, luând în considerare cotațiile Platts.

4.Încurajarea utilizării eficiente a resurselor financiare de către managementul companiilor din sector, inclusiv prin eliminarea costurilor neargumentate.

Reieșind din argumentele expuse mai sus și evoluțiile de ultimă oră pe piața petrolieră a țării, În contextul celor expuse mai sus se consideră a fi iminentă modificarea Legii în cauză, necesitatea stringentă a acestor amendamente fiind fundamentate de mediul concurențial imperfect format pe această piață, precum și repercusiunile pe care le are acest fenomen asupra tuturor consumatorilor de produse petroliere.

Propun Parlamentului pentru examinare și adoptare prezentul proiect de lege.

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke.

Deputat în Parlament